

Verenigingsdraaiboek gedragsregels

“Als wij aangeven wat gewenst gedrag is, kunnen wij elkaar aanspreken op ongewenst gedrag.”

Voor:	19 voetbalclubs participierend in BV Voetbal Nijmegen
Gemaakt door:	NCSU (Dik Sanders)
Bron:	handboek Sportiviteit en respect KNHB
In opdracht van:	Sportservice Nijmegen (gemeente) sportservice@nijmegen.nl, 024-3293100
Datum:	juni 2006

Verenigingsdraaiboek gedragsregels

INHOUD		pagina
Waarom gedragsregels?		2
Trainers- en coaches bijeenkomsten		4
Voorbeeld programma trainer/coaches bijeenkomst (3x per jaar)	4	
Aanvoerders bijeenkomst		5
Voorbeeld programma aanvoerders avond		5
Ouders bijeenkomst		6

Waarom gedragsregels?

Een vereniging die 'sportiviteit, acceptatie en respect' op en rond het veld belangrijk vindt, ontwikkelt specifiek beleid op dit onderwerp. Aangezien sportiviteit, acceptatie en respect als een rode draad door alle activiteiten van de hele vereniging dient te lopen, is bestuurlijke verankering noodzakelijk. Een portefeuillehouder in het bestuur benoemen is niet genoeg. Alle bestuurders zullen binnen hun portefeuille sportiviteit, acceptatie en respect moeten uitdragen. Een gemeenschappelijke uitstraling vergroot de kracht van het sportiviteit, acceptatie en respectbeleid.

Drie aandachtspunten, waarvan een aantal zijn uitgewerkt met voorbeelden en concrete acties:

- A. Ontwikkelen van verenigingsnorm sportiviteit, acceptatie en respect; wat betekent sportiviteit, acceptatie en respect voor onze vereniging en onze leden?
- B. Hoe dragen we deze norm uit binnen de vereniging; wie betrekken we er bij en wanneer; welke concrete doelen stellen en welke afspraken maken we daarvoor?
- C. Wat doen we bij overtreding van de afgesproken verenigingsnorm; hoe waarborgen we consequente aanpak?

Ad A.

Als je op vraag 1 antwoord wilt geven, is een agendapunt op een volle bestuursagenda niet voldoende. Draagvlak binnen de vereniging (betrokkenheid van leden) is een belangrijke voorwaarde voor het succes van het project.

Welke verwachtingen heeft de vereniging ten aanzien van sportiviteit, acceptatie en respect? Wat verwachten de leden van het bestuur en van elkaar?

Wat verwacht het bestuur van de leden en van de ouders?

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitzetten van de koers, maar betreft bij het uitzetten van een **'gedragsregelproject'** zoveel mogelijk alle leden.

Daarnaast is het voor de uitstraling binnen de vereniging belangrijk dat een voorzitter of bestuurslid regelmatig een voorwoord in het clubblad schrijft over wat hij / zij voor positieve zaken op en rond het veld heeft waargenomen of juist niet.

Het is goed om te bedenken dat, wat voor beleid een vereniging ook maakt, **communicatie en uitvoering** de allerbelangrijkste factoren zijn.

Ad B.

De gedragsregels kunnen langs verschillende lijnen binnen de vereniging worden uitgedragen. Met andere woorden, hoe communiceren we met de leden? Of een vereniging nu klein, middelgroot of groot is, het is voor een bestuur ondoenlijk om met alle leden rechtstreeks te communiceren. Natuurlijk kan het clubblad of de website ondersteuning bieden bij het uitdragen van de gedragsregels, maar veel beter is het om leden directer te betrekken. De bestaande structuren binnen de vereniging kunnen daarbij helpen.

De vereniging kan bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten voor trainers- en coaches / begeleiders, aanvoerders en ouders het beleid in de vereniging uitdragen. Bij deze bijeenkomsten wil je een ieder actief betrekken bij het beleid van de vereniging rondom sportiviteit, acceptatie en respect. Een beleid dat vraagt om nageleefd te worden door een ieder in de club. Een beleid dat door communicatie met verschillende groepen binnen de vereniging een geaccepteerd en levendig beleid kan worden.

Ad C.

Wanneer een vereniging wil bevorderen dat alle leden zich kunnen herkennen in een bepaald gewenst gedrag op en rond het veld, is het belangrijk dat een bestuur aangeeft hoe er wordt omgegaan met leden die zich niet aan de afspraken houden. Natuurlijk is het daarbij belangrijk dat het bestuur zelf het goede voorbeeld geeft, maar dat is niet voldoende. Het is aan te raden dat het bestuur regelmatig op en om het veld aanwezig is, aanspreekbaar is

voor de leden. Om mensen op hun gedrag te kunnen aanspreken is het nodig dat iedereen weet wat de regels op en rond het veld zijn.

Trainers- en coaches bijeenkomsten

De meeste jeugdteams en hogere seniorenteams hebben een trainer en/of coach. Zij zijn de intermediair tussen de vereniging en de leden. Een trainersbijeenkomst of een coachbijeenkomst is het middel bij uitstek om direct en interactief te communiceren. Immers, trainers en coaches (technisch kader) kunnen niet alleen de boodschap van de vereniging uitdragen, maar zijn ook in staat om de mening van hun team (de leden) te vertolken. Het meest effectief werkt het om twee tot drie bijeenkomsten per seizoen te organiseren. Het programma van zo'n bijeenkomst moet gevarieerd zijn en een goede mix zijn van voetbaltechnische aspecten, organisatorische zaken en wisselende thema's. Gedragsregels in de vereniging is een prachtig thema om binnen een seizoen uit te diepen.

Voorbeeld programma trainer/coaches bijeenkomst (3x per jaar)

	Augustus/ september	November/ december	Maart/april
Voetbal- technisch	• jeugd/trainingsplan • trainingsdoelstellingen • Vereniging doelstellingen • Evaluatie selecties • voetbalthema	• tussentijdse evaluatie • voetbal- thema	• evaluatie • voorberei- ding selectie • voetbal- thema
Organisa- torisch	• start seizoen • communiceren gedragsregels die binnen de vereniging gelden; rol van coach, trainer, speler en ouder • kalender en wedstrijdschema	• door lopen activiteiten- kalender	• jaarplanning volgend jaar
Thema gedrags- regels	• uitdragen visie bestuur • brainstorm 'wat zijn de regels van onze club?' • gezamenlijk concrete doelen stellen weer nieuwe seizoen • afspraken maken verdere communicatie binnen de teams • rol commissie 'gedragsregels' • campagne BV Voetbal Nijmegen	• tussentijdse evaluatie resultaat van de gestelde doelen • brainstorm 'Wat verwachten leden/ouders van de vereniging en wat verwacht de vereniging van de leden en ouders als het gaat om gedrags- regels?'	• evaluatie • opstellen plan van aanpak volgend seizoen • evaluatie commissie gedrags- regels

Aanvoerders bijeenkomst

De aanvoerder heeft een belangrijke functie in het veld. Hij of zij is de intermediair tussen spelers en vereniging (bestuur). Aanvoerders hebben een bijzondere rol,

omdat ze deel uitmaken van een team. Het voordeel is dat zij beter de mening van de spelers vertolken. Daarentegen vraagt het meer aandacht om hen de boodschap van de vereniging over te laten brengen. Ook voor aanvoerders zou het goed zijn om per seizoen een of meerdere aanvoerders avonden te organiseren. Aanvoerders moeten in de gelegenheid worden gesteld om zelf een grote inbreng te hebben en hun ervaring met anderen en de vereniging (bestuur) uit te wisselen. Organiseer daarom voor de verschillende doelgroepen (jeugd en senioren) verschillende bijeenkomsten. Uiteraard moeten de bijeenkomsten afgestemd worden op de trainer/coachbijeenkomsten.

Voorbeeld programma aanvoerders avond

	Augustus / september	Maart / april
organisatorisch	• start seizoen • communiceren afspraken die binnen vereniging gelden • kalender en wedstrijdprogramma • taken team, taken vereniging • wensen vanuit teams en wensen vanuit de vereniging	• doorlopen van de kalender • jaarplanning volgend seizoen • wat loopt er goed, wat loopt er niet goed • evaluatie team samenstelling
Gedragsregels	• uitdragen visie bestuur • wat zijn de gedragsregels van de club? • Gezamenlijk concrete doelen stellen voor nieuwe seizoen • Afspraken maken verdere communicatie binnen de teams • Rol van de aanvoerder	• tussentijdse evaluatie van de gestelde doelen • opstellen plan van aanpak volgend seizoen • evaluatie rol van de aanvoerder en eventuele tips voor het volgende seizoen.

Ouders bijeenkomst

Een ouder bijeenkomst kan verschillende doelen hebben, maar het belangrijkste van de ouder bijeenkomst is het betrekken van de ouders bij de club en hen op de hoogte brengen van de gang van zaken binnen de club.

Wanneer de ouder bijeenkomst tot doel heeft de ouders op de hoogte te stellen van de gang van zaken van het team van hun zoon of dochter, kan de coach of de trainer van het team de ouders voor de eerste wedstrijd bij elkaar roepen en de volgende zaken met hen doornemen:

- rijschema – wie van de ouders rijdt er wanneer er een uitwedstrijd is,
- wat zijn de huisregels rond het team,
- en wat zijn de afspraken met teamleden.

Daarnaast worden de ouders verzocht:

- hun kinderen te helpen op tijd te komen, te voorzien van de juiste kleding en schoeisel,
- te zorgen voor de juiste bescherming voor de kinderen – scheenbeschermers,
- alleen positief commentaar te leveren langs de kant, zowel richting spelers als richting scheidsrechter,
- zich niet te bemoeien met de opstelling en wissels van de coach,
- na afloop van de wedstrijd het team eerst met elkaar iets te laten drinken en daarna pas bijvoorbeeld het zakje chip uit te delen,
- thuis aandacht te besteden aan eventueel ongewenst gedrag van hun kind richting tegenstanders en/of scheidsrechter,
- en bij eventuele vragen of bezorgdheid over hun kind niet te schromen om contact op te nemen met de coach of jeugdcommissielid.

Als vereniging kun je ook een ouder avond organiseren, waar je over het onderwerp 'sportiviteit en respect' gaat praten. Dit kan naar aanleiding van de DVD 'Sportiviteit en Respect'. In de praktijk blijkt vaak dat de opkomst tijdens deze avonden tegenvalt en de vereniging kiest voor de bijeenkomst van de ouders vóór de eerste wedstrijd.

Het is van groot belang dat de ouders in ieder geval aan het begin van het seizoen op de hoogte gebracht worden van de 'regels / afspraken' die gelden binnen de vereniging.

Wanneer een vereniging wil bevorderen dat alle leden zich kunnen herkennen in een bepaald gewenst gedrag op en rond de velden, is het belangrijk dat een bestuur aangeeft hoe wordt omgaan met leden die zich niet aan de afspraken houden. Natuurlijk is het daarbij belangrijk dat het bestuur zelf het goede voorbeeld geeft, maar dat is niet voldoende. Het is aan te raden dat het bestuur regelmatig op de velden aanwezig is, aanspreekbaar voor de leden. Om mensen op hun gedrag te kunnen aanspreken is het nodig dat iedereen weet wat de regels op en rond de velden zijn. Een vereniging kan voor vervelende incidenten een onafhankelijke commissie instellen die handelt zoals tevoren in een reglement is vastgelegd.